

SUOMEN HOLLANNINPAIMENKOIRAT RY

MUUNNOSRISTEYTYSOHJE

Poikkeuslupa-anomuksen kulku

1. **Käsittely rotua harrastavan yhdistyksen jalostustoimikunnassa:** Suomen Hollanninpaimenkoirat ry on rotua harrastava yhdistys, jonka lausunto tulee olla rotujärjestölle (Suomen Palveluskoiraliitto) lähtevässä anomuksessa. Kasvattaja valmistee anomuksen ja lähettää se liitteineen Suomen Hollanninpaimenkoirat ry:n jalostustoimikunnalle. Tässä kohtaa jalostustoimikunta toimii sekä lausunnon kirjoittajana että kasvattajan apuna hyvän anomuksen täydentämiseksi – toimikunta saattaa pyytää anomukseen täydennystä mikäli lisätieto on oleellista sen käsittelyä varten myös seuraavissa portaissa. Lausunto kirjoitetaan Suomen Hollanninpaimenkoirat ry:n jalostustoimikunnassa kuukauden sisällä.

Jos anomuksen lähettäjä on itse jalostustoimikunnan jäsen, hän ei osallistu oman anomuksensa käsittelyyn.

2. **Käsittely Palveluskoiraliiton jalostustoimikunnassa:** Kun rotua harrastavan yhdistyksen jalostustoimikunta on valmistellut lausuntonsa, se lähettää anomuksen liitteineen ja mahdollisine lisäselvityksineen Suomen Palveluskoiraliiton jalostustoimikunnalle, joka vuorostaan tekee oman päätöksensä seuraavassa jalostustoimikunnan kokouksessaan annettujen materiaalien perusteella. Tässä voi kestää useampikin kuukausi (käsittelyaika vähintään 2 kk), joten aikaa tulee varata runsaasti.

Kasvattaja voi vaihtoehtoisesti lähettää anomuksensa suoraan SPKL:n jalostustoimikunnalle. Tällaisessa tapauksessa Palveluskoiraliitto ottaa yhteyttä Suomen Hollanninpaimenkoirat ry:n jalostustoimikuntaan ja pyytää lausuntoa. Jos anomus tulee rotua harrastavan yhdistyksen jalostustoimikunnalle Palveluskoiraliiton kautta, lausunnotta ei olla kasvattajaan erikseen yhteydessä.

3. **Käsittely Kennelliiton jalostustieteellisessä toimikunnassa:** Suomen Palveluskoiraliitto lähettää anomuksen liitteineen Kennelliittoon, jossa tehdään lopullinen päätös yhdistelmän hyväksynnästä tai hylkäämisestä kasvattajan kokoaman materiaalin, rotuyhdistyksen lausunnon ja rotujärjestön lausunnon pohjalta. Myös tähän portaaseen tulee varata useampi kuukausi aikaa.

Millainen on hyvä anomus?

Anomus on vapaamuotoinen tekstitiedosto (esim. .doc tai .pdf -muodossa), jossa esitellään toteutettavaksi toivottu yhdistelmä kattavasti ja kommentoiden kummankin vanhemmaksi aiotun yksilön ominaisuuksia mahdollisimman tarkasti, esimerkiksi ja etenkin Suomen Hollanninpaimenkoirat ry:n jalostussuositukseen verraten. Kannattaa huomioida, että jalostustoimikunta voi ottaa kantaa ainoastaan vanhempien dokumentoituihin terveystuloksiin, joten todistukset mahdollisista epävirallisista tutkimuksista (esim. kilpirauhastestien tulokset) tulee lähettää joko etukäteen tai viimeistään hakemuksen liitteinä.

Kasvattajan on pystyttävä perusteltamaan miksi juuri anottu risteytys kannattaisi toteuttaa, ja mikä sen potentiaalinen arvo rodulle on. Seuraavassa listattuna muutamia asioita, joiden esille tuonti ja huolellinen perustelu voi auttaa merkittävästi anomuksen puoltamisessa sekä rotua harrastavan yhdistyksen jalostustoimikunnassa että ylempissä portaissa:

- Anomuksen tekijällä on kokemusta rodusta ja hän ymmärtää mihin risteyttämällä yleisellä tasolla tähdätään
- Mihin ominaisuuksiin juuri tällä yhdistelmällä halutaan kiinnittää huomiota ja miksi
- Mitkä aiottujen vanhempien (ja niiden suvun) vahvuudet ovat juuri em. ominaisuuksien osalta

- Millä tavoin vanhemmat on valittu niin että ne toisivat mahdollisimman vähän omille muunnoksilleen tyypillisiä vikoja risteytykseen
- Kuinka vanhemmilla on mahdollisimman pieni sukulaisuusaste niiden omien muunnosten populaatioihin Suomessa ja/tai maailmanlaajuisesti
- Kuinka vanhemmat ovat mahdollisimman kaukaista sukua jo aiemmin risteytyksiin käytetyille yksilöille
- Aiottujen vanhempien jälkeläisnäytön ja lähisukulaisten esittely oleellisten piirteiden osalta
- Jatkojalostussuunnitelman esittely

Anomukseen voi laittaa liitteeksi mitä tahansa, minkä kasvattaja kokee tukevan perustelujaan (terveystietoja, sukutauluja, sukulaistietoja, tilastoja jne.) ja edesauttavan anomuksen hyväksymistä.

Tällä hetkellä jalostustoimikunta kirjoittaa puoltavia lausuntoja ainoastaan sellaisille yhdistelmille, jotka täyttävät Suomen Hollanninpaimenkoirat ry:n jalostussuosituksen molempien risteytettävien muunnosten osalta ja jotka noudattavat NHC:n ohjetta käyttäen ensimmäisen polven risteytyksiin vain sellaisia yksilöitä jotka ovat synnyttäneet tai siittäneet pentueen luonnollisesti.

Jalostussuosituksen täyttäminen ei takaa puoltoa, vaan jokainen yhdistelmä arvioidaan annettujen tietojen ja jalostustoimikunnan omien tietojen perusteella.

Seuraavat sukupolvet

Toisen polven pitkä x lyhyt -risteytyksiin valittaville koirille ei vaadita jälkeläisnäyttöä, muuten poikkeuslupakäytäntö on sama kuin ensimmäisen polven risteytyksillä.

Karkea x lyhyt -risteytyksistä syntyneitä koiria on tarkoitus käyttää jalostukseen yksinomaan karkeakarvojen kanssa.

Rodun kotimaan ohjeen mukaisesti risteytyksistä syntyneitä koiria ei tulisi käyttää yhteen toisten risteytyksestä syntyneiden koirien kanssa, eikä risteytyskoiralle tulisi anoa uutta risteytystä (ellei kyse ole 2. polven pitkä x lyhyt -risteytyksestä). Suomen Hollanninpaimenkoira ry haluaa kunnioittaa rodun kotimaan rotujärjestön kantaa tässä asiassa.

Mikäli kasvattaja haluaa käyttää pitkä x lyhyt -risteytyksestä syntyneitä lyhytkarvaksi rekisteröityä koiraa jalostukseen lyhytkarvan kanssa, tai karkea x lyhyt -risteytyksestä syntyneitä karkeakarvaksi rekisteröityä koiraa jalostukseen karkeakarvan kanssa, ei uutta poikkeuslupa-anomusta tarvita.

Muita sääntöjä

Tähän lainatut ohjeet ovat löydettävissä alkuperäiskielellä kunkin organisaation tai yhdistyksen omilta kotisivuilta, tai ne voi pyytää luettavaksi myös Suomen Hollanninpaimenkoirat ry:n jalostustoimikunnalta.

09/2015 FCI:n yleiset ja rotukohtaiset säännöt rotujen ja rotumuunnosten risteyttämisestä

1) FCI rohkaisee rotumuunnosten välisiin risteytyksiin geenipoolin laajentamiseksi, kun se on tarpeellista rodun terveyden parantamiselle: pienet populaatiot jalostuksessa eivät ole hyväksi yksilöiden terveydelle.

2) Muunnosten välisten risteytysten tulee noudattaa tässä listattuja yleisiä ja rotukohtaisia sääntöjä, ja niiden tulee olla osa kansallisen kennelyhdistyksen työstämää rodun hyväksi laadittua jalostussuunnitelmaa, jonka tavoitteena on välttää ja vähentää terveysongelmia tai epäterveen rakenteen tuomia ongelmia.

3) Yleiset ja rotukohtaiset säännöt: Yleisesti ottaen terveysongelmien ja epäterveen rakenteen tuomien ongelmien välttämiseksi pitäisi olla mahdollista risteyttää rotuja jotka ovat lähisukulaisia, tai ovat saman rodun muunnoksia.

Hollanninpaimenkoira: Pitkäkarvaisen ja karkeakarvaisen risteyttämistä on vältettävä – tässä on riski epätyypilliseen karvanlaatu. Hollanninpaimenkoiran kaikki muunnokset ovat risteytettävien rotumuunnosten listalla.

10/2014 NHC:n vaatimukset risteytyksille, Raad van Beheerin hyväksymä toimintasuunnitelma

Gonioskopiatutkimus vaaditaan karkeakarvoille. Myös suunniteltu lyhytkarvakumppani tulee tutkituttaa. HD-tutkimus molemmille vanhemmille. Kaikkien Bijlage-koirien tulisi käydä läpi jalostussuosituksen mukaiset terveystutkimukset.

Käytettävillä nartuilla tulee olla aiemmin syntynyt pentue omassa muunnoksessaan, ja sen on ollut pystyttävä kasvattamaan pentue vaivattomasti. Käytettäviltä uroksilta edellytetään että ne ovat aiemmin astuneet onnistuneesti ja tuottaneet pentueen. Tulisi valita eläimiä joilla on mahdollisimman pieni sukulaisuusaste niiden omaan muunnokseen.

09/2016 Suomen Kennelliiton rotukohtaiset erityisohjeet

Seuraavat muunnosten väliset risteytykset eivät ole sallittuja: pitkäkarvainen x karkeakarvainen. Muut muunnosten väliset risteytykset sallitaan poikkeusluvalla; ks Koirarekisteriohjeen kohta 6.2, jolloin jälkeläiset merkitään ER-rekisteriin. Muunnosten välisestä risteytyksestä syntyneet pennut rekisteröidään ilmiänsä mukaisesti, paitsi yhdistelmästä lyhytkarvainen x karkeakarvainen syntyneet pennut, jotka rekisteröidään karkeakarvaisiksi.

Karvanlaatua koskevat muutokset ks. Koirarekisteriohjeen kohta 5.3. Muutos voidaan tehdä myös Kennelliitossa omistajan anomuksesta rotujärjestön puoltavan lausunnon perusteella, kun koira on täyttänyt 9kk tai Kennelliiton hyväksymän DNA-testituloksen perusteella missä tahansa iässä.